

Učenci Srednje škole „Ivan Goran Kovačić“ Kiseljak u posjetu Predsjedniku Federacije BiH Marinku Čavara na temu „Život s poplavama“

U okviru organiziranja 5. Parlamenta mladih sa sliva rijeke Save i poziva na natječaj Međunarodne komisije za sliv rijeke Save, učenici drugih i trećih razreda Srednje škole „Ivan Goran Kovačić“ Kiseljak iz Bosne i Hercegovine u sklopu nastave biologije, organizirali su intervju na temu „Život s poplavama“.

Za navedeni intervju učenici su pripremili pitanja na zadanu temu, a kao stručnu osobu za intervju odabrali su predsjednika Federacije Bosne i Hercegovine Marinka Čavaru.

Predsjednik Federacije BiH Marinko Čavara primio je, 31. ožujka 2016. godine u posjet ravnateljicu Srednje škole „Ivan Goran Kovačić“ Kiseljak Mirjanu Medić, profesoricu biologije Josipu Milinović i učenike: Anu Vukoju, Anu Gluvić i Mateja Marijanovića.

Tim povodom, predsjednik Federacije BiH Marinko Čavara odgovarao je na pitanja učenika u svezi poduzetih mjera za saniranje šteta nastalih nakon poplava na području Federacije BiH te ih informirao o aktivnostima federalnih institucija na pomoći stanovništvu tih ugroženih područja, kao i o aktivnostima na sprečavanju i boljoj zaštiti od elementarnih nepogoda.

Je li nakon poplava koje su zadesile našu državu Bosnu i Hercegovinu u svibnju 2014. godine snimljeno stvarno stanje nastale štete?

Stvarna situacija je snimljena, ali mi nikad nismo dobili dokumentiranu procjenu cjelokupne štete koja je nastala tijekom poplava. Sustav koji postoji u Federaciji BiH prilagođen je i pripreman, međutim ono što se dogodilo 2014. godine je nadmašilo sva očekivanja i bilo kakve procjene. Normalno da na takvu prirodnu nesreću sustav nije bio spreman. Ono što je rađeno po pitanju snimanja stanja nakon poplava prvo su radile općine, odnosno općinski uredi koji su bili zaduženi za saniranje nastale štete. U takvim je situacijama primarno spašavanje života, treba biti brza reakcija, organiziran sustav i mislim da je tu sustav zakazao. Pokazala se velika požrtvovnost ljudi, dragovoljaca koji su bili spremni pomoći stanovništvu koje je zadesila nedaća. Općine su evidentirale stanja na infrastrukturama, vodovodima, kanalizacijama, mostovima, putovima itd. Uglavnom, mnogo toga nije evidentirano, ali ono što jest, pitanje je kada ćemo moći naći potencijala da to sve saniramo.

Jesu li na razini FBiH nakon poplava uložena dodatna sredstva kako bi se spriječile buduće takve situacije?

Nakon poplava najprije se razgovaralo o šoku koji su doživjeli ljudi izravno pogođeni ovom nepogodom, a nakon toga je uslijedilo razočarenje zbog štete koje je donijela poplava. Raspravljalo se kako sanirati nastalu štetu, a zatim kako bi se moglo spriječiti nastajanje novih sličnih situacija. U Bosni i Hercegovini zadaća institucija je napraviti planove i programe, projekte kako sanirati posljedice poplave i kako unaprijed zaštititi i spriječiti novonastale. Rade se pojedinačni planovi i strategija čitave Federacije kako će koordinirati centri civilne zaštite, općine i druge institucije.

Jesu li uložena sredstva za opremanje ekipa za krizne situacije kao što su poplave, npr. kupnja plovnih sredstava i druge dodatne opreme za spašavanje stanovništva i materijalnog dobra?

Koliko znam jesu, međutim pitanje je koliko možemo predviđati takve situacije i koliko treba uložiti novca za takve situacije. Država nema toliko novaca jer smo u krizi, živimo na temelju Međunarodnog monetarnog fonda Svjetske banke odnosno novčanih kredita koje podižemo. Ako se utvrdi da nema opasnosti od poplave narednih godina, nitko neće uložiti 10 milijuna u čamce, jer treba ih urediti, skladištiti i ostalo. Da se utvrdi da će sutra doći do poplava odmah bi se sav novac uložio u sprječavanje. Opremanje je izvršeno u određenoj količini i mjeri. Međutim, onoliko koliko bi trebalo za ovakve poplave, sigurno nije uloženo i nema nikada toliko sredstava za opremanje službi civilne zaštite za prevenciju od iznenadnih i jakih poplava kakve su nas zadesile u 2014. godini. Određena količina čamaca, ronilačke i druge opreme jest nabavljena, ali ipak pitanje je da se sutra ponove ovakve poplave, koliko smo mi spremni na njih.

Koliku važnost, različite razine vlasti, predaju upravljanju poplavnim rizicima u odnosu na druge vremenske prilike?

Država kao država ima određene segmente koji imaju nadležnost za određenu oblast. Kod nas je to civilna zaštita za elementarne nepogode. Ona nije na organiziranosti na kojoj bi

trebala biti. Obično se radi o jednoj osobi na razini općine koja planira i organizira. Mislim da sustav tu dosta zakazuje. Najprije treba educirati stanovništvo jer se u proljeće obavlja najviše čišćenja livada i područja oko njihovih kuća, a na žalost, sav taj otpad završi u rijekama što dovodi do sužavanja samoga korita rijeke, koje za posljedicu ima izlivanje vode i dovodi nas do situacija s kojima smo se susreli 2014. godine.

Je li se nakon poplava promijenilo mišljenje vlade i nadležnih institucija o ulaganju sredstava za sprječavanje takvih i drugih sličnih situacija?

Pa zasigurno da jest jer su uvidjeli nastalu štetu tijekom poplava i koju opasnost one nose za sobom. Elementarnu nepogodu ne možemo izbjeći, ali svaka služba koja je nadležna mora procjenjivati potencijalnu opasnost određenog područja. Uz područja rijeke normalno je da će postojati mogućnost poplave, ali na vrijeme treba poduzeti određene mjere sprečavanja štete. Rade se određene procjene koje trebaju, kroz sredstva koja se ulažu u njih, zaštititi stanovništvo i materijalna dobra. Ipak u situacijama elementarne nepogode bitna je i suradnja susjednih zemalja, u našem slučaju najprije Hrvatske i Srbije kako bi pomogli jedni drugima.

Kolika je briga države i FBiH o stanovništvu koje su zadesile poplave?

Poduzet je niz mjera kako bi se sanirala nastala šteta od poplava. Mi smo predložili da se uplate određena novčana sredstva ljudima koji su bili pogođeni poplavama jer će taj iznos stanovništvo multiplicirati kroz svoj rad. Obveza svake institucije Federacije, sukladno svojoj nadležnosti, jest poduzimati mjere i sanirati posljedice.

U procesu pristupanja Bosne i Hercegovine Europskoj uniji postoje li određeni propisi koji se moraju ispoštovati za rijeke (npr. nasipi oko rijeka, uređena korita rijeka i drugo)?

Bosna i Hercegovina je uspostavljena Dejtonskim sporazumom i mnogo toga nije riješeno na kvalitetan način. Ono na što nas Europska unija obvezuje je Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju i mi trebamo ispunjavati te uvjete. Sva pravna stečevina Europske unije će nam biti na teretu kada budemo kandidati i ispunjavali uvjete za pristupanje Uniji. Trenutno postoji Direktiva koja veže članice Europske unije da se vrši procjena rizika, da se mapiraju ti rizici i da se napravi plan kako riješiti te rizike. Mislim da smo mi trenutno na dobrome putu po tome pitanju. Bosna i Hercegovina je obvezna provoditi Direktivu iz 2007. godine, trenutno nismo proveli sve obveze koje nam nalaže ta Direktiva, ali kandidatski status očekujemo uskoro.

